

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt., 1/2 évre 8 frt., 1/4 évre 3 frt., 1 óra 1 frt. — Vidéken 2 évre 16 frt., 1/2 évre 7 frt., 1/4 évre 3 frt 50 kr., 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyező 10 kr., minden következónél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A kétes jövő.

Arad, július 18.

Mint a látkör alól a felhőtlen éjjelbe fellövellő villanások, úgy világítanak bele a politikai horizont csöndes borongásába a föld alatt működő titokzatos erők lobbanásai. Nem lesz-e belőle valami? nem jelent-e duló fürgeteget? nem jön-e valjon egész hozzánk, s nem veri-e el a mi vetéseinket is? Az aggódo bizoytalanság hasztalan keresi a megnyugtató választ, s mintha a negyedszázados béke az utolsó napjait élné, folytonosan fokozódik a nemzetközi viszonyokban a villamos feszültség, folyton szaporodnak a közeledő vihar előjelei, s a látszólag mély csöndben valami megmagyarázhatlan s mégis folyton terjedő nyugtalanság fogja el a kedélyeket.

Mert csakugyan nagy optimizmus kellene ahhoz, hogy a bolgár függetlenség megteremtőjének s a muszka szolgaságba való visszasülyedés már-már egyetlen akadályának az utcán, jóformán a bolgár nép szemeláttára való meggyilkoltatását elszigetelt eseménynek tekintsük. Egy láncszeme ez hosszú kézből s tervszerűen előkészített olyan akciónak, mely a bolgár fejedelmi dynasztiának az ország függetlensége árán leendő megerősítését célozza. Ezen egész akció viszont csak egyik része amaz expanzív politikának, mely Oroszország magatartását a trónváltozás óta, mind észrevehetőbben s kétségbevonhatlan következetesség- és rendszerességgel jellemzi. Az örmény kérdés fölvetése, Oroszország erőszakos

beavatkozása a japán-kinai egyezkedésekbe, az abessziniai küldöttség a bolgár viszonyok jókeres átalakulásával egybevetve, alig hagynak fenn kétséget aziránt, hogy Oroszország kilépett a passzív politika békés köréből, s mint annyiszor már a multban, most ismét egyszer háborút idéz föl a világruralomra célzó agresszív törekvéseivel.

Ami Stambulov meggyilkoltatását illeti, a dolog lényegén igen keveset változtat ama külföldben jogosult föltevés, hogy maga Ferdinánd fejedelem távol áll attól. Midőn háza érdekében rátért arra a végzetes utra, hogy a békés haladás és az alkotmányos rend egyetlen biztosítékát képező férfit, kinek fejedelmi székét is köszönhetette, elverte a kormány éléről, s helyét összeküvő politikai kalandorokkal töltötte be, kiknek volt hivatás irgalmatlanul kiszolgáltatta, felelősséget vett magára mindazon szörnyűségekért, melyek bekövetkeztek előre látható, várható volt. A gyilkosság lehet tulbuzgó adept-ek időelőtti, vagy egészen programmon kívüli cselekménye, lehet bosszúnak is a műve. De hogy megtörténhetett, hogy az áldozatot az országban visszatartva, azt maga a kormány mintegy védelem nélkül szolgáltatva ki az orgyilkosoknak, kiket a rendőrség a nép szemeláttára menekülni engedett, sőt azoknak üldöztetését megakadályozta . . . ez mind a bolgár kormánynak és azon politikának rovandó bűnül, melynek ez a kormány zsoldjában áll.

Az európai béke-hatalmak bizonyára tisztában vannak a változott helyzettel, s

azon feladattal, mely azzal szemben rájuk hárul. Az oroszbarát angol kormány hirtelen bukása, és a most folyó választásoknál az unionisták meglepően fényes győzelme alighanem a külügyi bonyodalmakra vezethető vissza, melyek a világ-békével együtt az angol érdekeket is közvetlenül fenyegetik, s melyek az angol népet végül arra bírták, hogy Gladston öngyilkos külpolitikai iskolájával szakítva, visszatérjen azon régi, hagyományos, és oly sokszor fényesen bevált politikához, mely a szigetországot szorosán a közép-európai hatalmakhoz csatolja, s Oroszország világradalmi törekvéseinek és forradalmi taktikájának amazokkal karöltve gátat vet.

Ezen körülmény maga — bármily aggasztóan alakuljanak is a nemzetközi viszonyok — megnyugtatóra szolgálhat, mert a hármias szövetség Angliával az oldalán, oly tulnyomó hatalmat képez az orosz-francia világtelforgató törekvésekkel szemben, hogy ezek kétszer is megfogják gondolni, mielőtt a dolgot kenyértörésre vinnék. Ha pedig jönni fog, a minnek a végzet szerint jönnie kell, megbizhatunk a magunk és szövetségeseinknek a népszabadság és civilizáció védelmére annyi áldozattal előkészített és szervezett impozáns hatalmában.

BELFÖLD.

Tóth Vilmos bucsulevele. Tóth Vilmos, a községi főszámvéveszék távozó elnöke Szentgyörgyi osztályfőnökhöz bucsulevelet intézett, amelyben melegen megköszöni ugy neki, mint az összes hivatalnokoknak azt a támogatásukat, amelylyel szak-

Az „Aradi Közlöny” tárcaja.

Gyógyulófélben.

Írta: Luigi Capuana.

Az „Aradi Közlöny”-nek olvasból fordította: Széllősi Zsigmond.

Ahogy Eugenio az ajtó csendes nyikorgását meghallotta, megfordult ültében.

— Jó reggelt! — köszönté a félig nyilt ajtóból egy halvány női fejecske.

Aztán belépett Viotti asszony. Ajkán, szemében nyájas mosoly ült, a fejét szemrehányólag ingatta, hogy Eugenio a helyett, hogy hozzája sietne s ölelve támogatná, csak ott marad tovább ülve.

Valóban szinte kellemetlenül lepte meg a betegnek ez a váratlan megjelenése, a mint lesóványodott arcával, vizenyős, beesett szemével, összetörött sugár termetével, egészen beleveszve fő ruhája reddibe megállott ott az ajtó küszöbén.

— De a doktor . . . — szólt székéből felemelkedve, könyvét az asztalra vetvén.

Az asszony állat vont:

— A doktor számér.

A férfi megfogta a nő feléje nyújtott kezét, aztán kissé komor arccal az ablakhoz vette.

— Várhattál volna még pár napig.

Viotti asszony a szigorú hangra ügyet sem vetve a nyakába borult és csókjával borította el:

— Mennyire szeretlek! Mennyire szeretlek!

Nem tudott féket vetni szenvedélyének s erőszakkal ellenszegült a férfi türelmetlen húzódozásának, a hogy az szabadulni akart öleléséből.

— Hagyd, ne légy rossz! — szólott még egyszer megcsókolván őt, aztán ereje vesztetten hanyatlott végig a pamlagon.

Es hanyatfekve, lezáruló szemekkel sugogá:

— Boldog vagyok; nem akarok immár meghalni! . . . Új ide, ne légy rossz!

Bolondság volt. Hamarosan belátták; alig négy-öt havi szerelmeskedés után; de látniok kellett azt is, hogy azért nem egyforma a helyzetük. Biznoy nem! Iig Eugenio vágyainak első hullámsapása után félig elunva, félig megcsömörödvé távozik, — noha természetesen emlékeit nem képes még teljesen feledni, addig Viotti asszony — a ki ott hagyta fejét, a ki őt imádtá s a ki ő is imádozott még csak hat hó előtt is, Viotti asszony ellenkezőleg érzi, mint köti őt napról-napra szorosabb bilincs a férfihez, bilincs, mely nem ismeri többé a józan eszt.

Treviglioból, a hol Eugenio barátja meghívására a villa Saviniben tölté a nyarat, megszökve, — a főváros végtelenében rejtettek el a Via Modenán levő diszes zugolyukban. Az első hónapon át csak este sétáltak ki,

kart a karba öltve, s lopva csókolódtak a hosszú, magányos utcákon végig, mintha naphosszant nem eleget érnének rá! Pedig jó Istenem, egyebet se tettek! Valósággal telhetetlenek voltak.

Ahogy susogva, kéz a kézben ödöngtek az utcák során, ezerszer ismétlé az asszony:

— Azt hiszem, álom, álom minden . . .

— Álom, igen, — ismétlé Eugenio.

A mikor elsőben találkoztak, még a sablonos udvarias szavakat is alig mondotta el az asszonynak, rá sem is gondolt a jövőre, hiszen tudta, hogy férj és feleséggé a szerelem tette őt párjával. De egy este, farasztó kirándulásról visszajövet, a mikor észrevették, hogy nagyon elmaradtak a többiektől, egy pillanatra nagy némaság szakadt rájuk, zavarodottságukban, hogy így egyedül találtak magukat az utat szegélyező eperfasorban, a holdvilágtalan, félhomályu éjszakában, mely hangtalan borult a mezőségre, a zizegő lombokra.

Hogyan találkozott a tekintetük? Hogy tilt egyszerre mindkettejük ajkára ugyanaz a csodálkozásteljes mosoly? . . . Aztán egyszerre, mint a villám, zokogva vetette magát a nő a férfi karjai közé:

— Mit tett velem? . . . Érzem, meg kell örülnöm!

Eugenio zavarodottan, ügyetlenül feléle:

— Hivnak! . . .

Hannm azon az éjjelen nem tudta lehunyni a szemét; az a szokásba futó szenvedé-

ismeretük, lelki ismeretességük és megbízhatóságuk által működését megkönnyítették. Szentgyörgyi osztályfőnök válaszában kifejezte a hivatalnok kar halálját és tiszteletét, amelylyel a távozó főnök iránt viseltetnek.

Stambulov meghalt!

— A merénylet részletei. —

Budapest, július 18. (Saj. tud. táv.) Szófiából jelentik, hogy Stambulov István kapott sebei következtében ma reggel fél négy óraker, iszonyu kínok között meghalt.

A merénylet végrehajtásáról a közvetlen utána történetekről egy tegnapi este föl adott szófiái sürgöny a következőket jelenti:

Konstatált tény, hogy Stambulov inasa az egyik haramiának üldözése közben revolverével többször lőtt a menekülő után, de egyik golyója sem talált. Ekkor az inas összeszedve egész testi erejét, neki iramodott az előtte futó gyilkosnak s ezt utol is érte, sőt galléron is ragadta. De épp e perczben termett az oldalán két zsandár, akik az ő karjait ragadták meg s a gyilkost futni engedték.

Néhány percz múlva az utoza aztán már jól megtelt rendőrökkel, de időközben a menekülő akkora térbeli előnyhöz jutott, hogy üldözése csak sikertelen maradhatott.

Stambulovot a mézárálás színhelyéről azonnal a lakására vitték. Felesége és gyermeke szíveszakgató jajgatással fogadták. A ház csakhamar megtelt Stambulov párthiveivel, s ugyan csak még az est folyamán megjelentek a lakásban a külföldi hatalmaknak Szófiában tartózkodó konzulai.

A két össze-vissza vagdalt kéz amputálása közben Stambulov kimutatta heroikus lelki erejét. Tekintettel nagy vérvesztésére, az orvosok nem merték narkotizálni. A borzasztó operáció alatt Stambulov hihetetlen nyugalmat és hidegvérűséget tanusított. Lelki erejéből még arra is telt, hogy ő vigasztalta jajveszékkelő hitvesét.

Az asszony nem akart a műtétbe belegegyezni; de ekkor Stambulov szilárd hangon megszólalt s orvosaihoz e szavakkal fordult:

Végezenek gyorsan uraim!

Tegnapelőtt reggel katonai kordonnal zár-

ták körül a várost. Éjszaka persze a merénylők elmenekülhettek.

Közfeltűnés tárgya, hogy pár órával a merénylet után, ott Szófiában, megjelent az első száma egy Macedóniai újságnak, amelynek homlokán e szavak olvashatók: „A macedon forradalmi párt közlönye.” Az újság vezércikke exaltált szavakban örül a merényletnek s a szidalmak egész áradatát ontja Stambulovra.

Érdekeseen nyilatkozik a dolgról a kormány hivatalos lapja, a „Mir.” Ez a lap élénken sajnálja az esetet, de valódi farizeuskodással magát Stambulovot teszi a történetekért felelőssé, mondván: Stambulov tudta, mennyi gyűlölet fordul ellene s tudta azt is, hogy ez idő szerint számtalan gyanus elem tartózkodik a fővárosban. Mért volt tehát oly kevésbé óvatos? Ilyen időkben Stambulovnak az utozán még csak mutatkozni sem volna szabad.

Stambulov lapja, a „Szvoboda,” czikkét e szavakkal kezdi: „A gazembereknek végre sikerült tervüket végrehajtaniok.” A lap a történetekért egész nyíltan a Stojlov-kormányt teszi felelőssé.

A P. Napló egy tudósítója csak néhány nap előtt látogatta meg Szófiában Stambulovot s most közli a vele folytatott beszélgetést, melyből kitetszik, hogy Stambulov sejtette az ellene készült merényletet.

Stambulov politikai fejtegetéseit hű szöveg szerint az alábbiakban adja a tudósító:

Mióta tavaly lemondtam, megfoghatatlan gazdaságokat követtek el ellenem. Barátaimat megverték és meggyilkolták. Már maga a fejedelem is röstelte ezeket a dolgokat és ő ajánlotta, hogy utazzam Karlsbadba, mert a diabetest gyógyítanom kell. De én a fejedelem ajánlatát nem fogadhattam el, mert nem hagyhattam Szófiában barátaimat, akiket eszeveszetten üldöz a Stojlov-kormány. Tudom, hogy reám is éhesek a fenevadak, de ő kistudják, hogy jól föl vagyok fegyverkezve. Nagyon fáj a foguk reám és mondhatom sirhatnék a düh miatt, ha rá gondolok, hogy azokat a rablókat, akiket én elfogattam, a Stojlov-kormány szabadlábba helyezte s azal az egyenes meghagyással, hogy engem öljenek meg és a hátsamat rombolják le. Koszta Gyűrűli, a belovai hirhéd rablóvezér, most szabadon garázdálkodik és éppen szemben lakik velem. Eddig

még csak egy merényletet intéztek ellenem, a mikor egy bepörölt újságcsikk ügyében voltam a vizsgálóbírónál. Alighogy megtámadtak, barátaim körülfogtak és megvédelmestek, de azért a kezemet úgy megütötték a gazemberek, hogy két hónapig munkaképtelen voltam.

Én tudom, hogy a Gyűrűli, Peltek és több hasonszőrű banditák voltak a megtámadóim, de nem jelentettem fel őket, mert ezek az urak most Nacsevics ur tanácsaival élnek és én hasztalan fordulnék igazságért a bírósághoz, azokhoz a bírákhoz, akik tudják, hogy Koszta Gyűrűli és Peltek társaikkal együtt gyilkosságot és rablóságot követtek el s a Stojlov-kormány őket mégis szabadjára eresztette. Hát képzelheti azt valakit, hogy ezeket a tisztelt gazembereket miattam bolygatni fogják. Sőt meg vagyok róla győződve, hogy maga Nacsevics mutatná ki a karmelyiknek a salibijét. Nos, azt az örömet nem engedem neki, hogy ő tehetlenségemben gyönyörködjek.

Pedig minden tervükről eleve értesülök. Mert most háromféle rendőrség van Szófiában. Az egyik a fejedelemé, a másik a Stojlov kormányé és a harmadik a senyé. Mondhatom, az első kettő drágán van megfizetve és nem a legjobb. En az én rendőrségemnek szeretetemen alig adhatok egyebet, de azok éber emberek és az örülésig elszántak. Bár ezt tudja a Stojlov-kormány, egyre üldözteti hiveimet; mert ez által akarja Oroszország kegyeibe behízelegni magát és mivel a hármasszövetség nem igen törődik Bulgária jelenlegi politikájával, a Stojlov-kormány bátorsága egyre nő és csak így magyarázhatom magamnak azt a kvalifikálatlan eljárást, amelyet velem szemben követnek. En nem szeretem Oroszországot és nem türtem, hogy az orosz politika ingerenciát gyakoroljon Bulgáriának belügyeibe. A Stojlov-kormány tehát azt hiszi, hogy mennél jobban üldöz engem és hiveimet, annál jobban nyeri meg Oroszország kegyeit. Lemondásom óta hiveim közül száz embernél többet megölték és közülök vagy ezer embert félholtra vertek. Mert most megváltoztak ám a viszonyok Bulgáriában. Minden ünnepet azzal ünnekelnek meg, hogy hiveimet gyilkolják, vagy házaikat gyújtogatják. Tud erről a kormány is, a fejedelem is, de n'en parlons plus!

Az események időközben megmutatták, hogy Stambulov tisztán látta a maga helyzetét. Csak egyben tévedett. Tulságosan bizott a z ő rendőrségében.

lyes hang megdöbentette a szívet és az agyát. Nem tudta elhinni önmagának sem:

— Ennyire szerethetne!

És két hónappal azután Róma utozain nevetve gondoltak vissza arra a remegésre, a melylyel együtt ültek az asszony szobájában, a villa Saviniben, valahányszor a férjét sürgős ügyei Treviglioból Milanóba szőlították.

Késő éjjel száraz csikorgó zajt hallottak.

— Elzárták a kaput! — dadogá az asszony, görcsösen szorongatva a férfi kezét. — Oh Istenem! Így találnak itt bennünket és hallanunk kell a szolgák gúnyos nevetését, a szomszédok hipokrita méltatlankodását!... És férjem, ha meg fogja tudni!...

Viotti asszony egészen kétségbe esett, kezeit tördelte és haját tépdeste:

— Nem, nem lehet... csitt... megyek megnézem.

Es halványan, bajuszát harapdálva ment ki Eugenio saját szemével nézni utána a dolognak. Kegyetlen perczek!

Kában, utolsó isig remegő tagokkal legyőzve szégyenérzetét, támolygott utána az asszony és megfogva egymás kezét, téován haladtak előre a végzetes ajtóhoz hogy felfeszítsék minden áron!... Micsoda görcsös kacagásba fultak aztán, mikor látták, hogy olyan tárva-nyitva áll az most is, mint mikor Eugenio belépett rajta.

— Annyira remegtem érted, hogy eddig sem láttam tisztán!

— Es én, emlékszel-e? azt dadogtam: —

Egy csöp vizet! — Félig alétan remegtem és kacagtam a pamlagon!...

Igy emlékeztek gyakorta a rövid mult könnyelmű emlékeiről; az asszony nem sajnálva semmit, a mit elhagyott, a férfi, nem látva a jövőt, mintha örökké kellene tartania az ő szerelmetes boldogságuknak.

Mikor Viotti asszony finom ösztönével először sejtette meg Eugenio elhidegülését, elbódult, mintha kalapácsütés érte volna agyát. Nem sirt, nem is szólt néki semmit. És a mig aggodalmát rejtegetve folytatta megfigyeléseit, érezte, mint lepi el egész testét valami finom, finom mérég, s hogy öli meg rövidesen.

Eleinte csak valami különös nyugtalanság látszott rajta.

— Mi bajod?

— Nekem? Semmi:

— Úgy tetszik, mégis...

— Tévedsz.

Nem faggatta tovább. A hogy a maga érzelmeivel tisztába jött, szeretett volna valami hasonlót telfedezni az asszony szívében is; akkor nagyon egyszerű lett volna a csomó megoldása. Semmi kétségbeesés, semmi könnyek: egy kézszorítás, bánatos visszaemlékezés az elmúlt boldogságra... aztán vége! A férje, a ki tárt karokkal, bocsánattal várja, nem irt-e a minap már egy barátjának, hogy járjon közbe? Ez egy diplomatához méltó

nagyképűséggel szólt az asszonnyal. Az meg esztelenül azt felelte: — Az olyan bűnre, mint az enyém, nincsen bocsánat! — Kellemetlen makacosság. Hanem azért ezután a felelet után ölelve sugta a fülébe: Szeretlek, jobban, mint valaha, mily nemesen feleltél!... — Bizony hazugság volt.

Mikor végre rájött a néma fájdalom valódi okára, tompa lehangoztás, valami csömörféle szállott a lelkére. De nem volt bátorsága kimondania; és magában emésztődve, minden csekélység miatt elégedetlen, haragos volt, igaztalan bosszúsága folyton ingerelte.

Es mindez sem ragadta a szegény asszonyt ellentállásra, kitörésre.

Ez vérig bosszantotta.

Viotti asszony pedig ezenközben csendesen, békétfűzően sorvadott az emésztő lángtól, mely vérét felperzseltte, testét elcsorvasztotta.

— Jobb meghalnom! — gondolá.

Eugenio udvariasságból, kissé talán aggodalomból is, egy reggel orvost vitt magával, de, az asszony nem fogadta azt el.

— Micsoda orvos? Minek? — kérdé nyugalmat erőltetve. — Egészen jól érzem magam.

Es nem panaszkodott sorsa miatt, még a mikor magában volt sem:

— Ha Eugenio nem szeret már, mit tehetek ellene? Talán az én hibám, hogy nem tudtam tartós szerelemre gerjeszteni; talán ez a bűnhődésem! Hát legyen. Szeretem, szeret-

A Köln. Ztg. szerint a bolgár kormány ama távirata, hogy a Stambulov ellen elkövetett merénylet magánbosszu műve, nagyon rossz benyomást keltett. A legújabb hírek még inkább elmérgesítik a hangulatot a bolgár kormány ellen. A nagyon intelligens, bátor osztrák meghiusíthatók volna a véres tettet, ha ebben föl nem derített okokból meg nem akadályoztattak volna. A Köln. Ztg. föl hívja Stojlovot, hogy derítse ki, kitől kapott a rendőrség utasításokat különös magatartására nézve.

Szófia jelentések szerint a bolgár rendőrség az egyik tettesnek már nyomára akad, az illető Szerbián át Zágrába menekült. A gyanúsított tegnap délután utazott át Belgrádon, de a rendőrség nem látott okot arra, hogy letartóztassa, minthogy iratai rendben voltak.

Stojlov miniszterelnök kimerítő jelentést küldött Karlsbadba Ferdinánd fejedelemnek, aki erre táviratilag személyes jelentést követelt a kormánytól. Hír szerint már szobákat is béreltek egy ottani szállodában a bolgár kabinet tagjai részére, kik a fejedelem kívánságának eleget teendő, ideérkeznek.

Kormánykörökben azt állítják, hogy Halev, akit Stambulov maga is mint a gyilkosok egyikét nevezett meg, nagyon kompromittálva van. Halev, aki még rövid idő előtt ott lakott, jelenleg nem található föl. Az államügyész és a vizsgálóbíró ez ügyben minden felvilágosítást megtagadnak.

A oszár környezete előtt felháborodásnak adott kifejezés a Stambulov ellen elkövetett merénylet miatt. Hangulata a bolgár deputáció iránt annyira megváltozott, hogy most már vonakodik azt fogadni.

A bolgár fejedelem és a kormány el voltak tökéve, hogy Stambulov-ot elhalálozása esetén oly végtiszteségben részesítik, mint valamely hivatalos személyiséget. De e szándékáról le kellett tenni, mivel Stambulov rokoni s baráti köreiből oly dolgok történtek, melyek a fejedelem és a kormány tervének kivételét lehetetlenné teszik. A fejedelem ugyanis Foras gróf udvari marsalt utasította, hogy haladéktalanul menjen Stambulovnéhoz s fejezze ki előtte a fejedelem legmélyebb részvétét. Stambulovné azonban — mint már táviratban hoztuk — nemcsak be nem bocsátotta magához az udvari marsalt, hanem ez oldalról minden részvét nyi-

latkozatot ridegen visszautasított.

A fejedelem környezetében azt a gyanút, hogy Stambulovnak láb alól eltétele a fejedelemnek s korányának kívánatos volt, méltatlankodással utasítják vissza.

A merényletből kifolyólag még a következő sürgönyöket vettük:

Budapest, július 18. (Saj. tud. táv.) Stambulov halála a magyar politikai körökben a legmélyebb benyomást gyakorolta. A Balkánfélsziget e legkiválóbb férfia iránt mi mindig a legmelegebb rokonszenvet és a legnagyobb tiszteletet éreztük. Becsülük törekvéseiben a nyugati szellem ápolóját és harcosát. — Es hogy most saját ellenségei is odasegítették a halhatatlanság piedesztáljára, ezek az érzelnek csak öregbedtek enlékével szemben.

Páris, július 19. (Saj. tud. táv.) Az itteni kormánykörökben az a nézet uralkodik, hogy a Stambulov elleni merénylet nem szolgáltat alapot politikai aggodalmakra.

Berlin, július 18. (Saj. tud. táv.) Kormánykörök tartózkodva fogadják a bolgár kormány erőlködését, melylyel Stambulov megöléséért a felelősséget magáról elhárítani igyekszik. A „Vossische Zeitung” egyenesen követeli, hogy a német kormány Bulgáriával megszakítsa a diplomáciai összeköttetést.

London, július 18. (Saj. tud. táv.) A „Times” megjegyzi, hogy Stambulov gyilkosai Bulgária jövőjét veszélyeztették.

Szófia, július 18. (Saj. tud. táv.) Stambulov szolgálja Kuncso Todoroff, a merénylet egyik sebesültje a kórházban még tegnap meghalt.

Konstantinápoly, jul. 18. (Saj. tud. táv.) A portán megdöbbenéssel fogadták a merénylet híreit, mit a porta közölt a bolgár ügyvivővel, reményét fejezve ki, hogy az ocsmány merénylőket elfogják és méltón megbüntetik.

Karlsbad, július 18. (Saj. tud. táv.) Ferdinánd fejedelem táviratot intézett Stambulovnéhoz a történtek feletti megbotránkozásáról, melyben kijelenti, hogy fájdalommal vette tudomásul rettenetes halálhíret annak, ki a bolgár hazának elévülhetlen szolgálatokat tett.

Az özvegy fájdalmát részvéte és a történelem igazságszolgáltatása enyhítse.

Szófia, július 18. (Saj. tud. táv.) Stambulovné óhaja folytán a temetés pénteken lesz.

Szófia, július 18. (Saj. tud. táv.) Bulgáriában az a meggyőződés él, hogy a fejedelem nem tér többé vissza és Stojlov Karlsbadba hivatása Ferdinánd fiának fejedelemmé proklamálásával áll összeköttetésben. A hadügyminiszter Szófiára és a határhelyiségekre ostromállapotot rendelt.

Bécs, július 18. (Saj. tud. távirata.) A bécsi bolgár követség bizalmi férfia a következőket közli: Stambulov eltökélte, hogy az ellene megindítandó pör tárgyalásánál a fejedelem megválasztásánál előfordult eseményeket feltárja és bizonyította volna az akkori szobranye választásának törvénytelenységét. A leleplezések után a fejedelem elismertetése lehetetlen lett volna. A fejedelem Stambulov szándékát ismerve, a tárgyalást megakart akadályozni.

IDŐJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 760.5 milliméter, délután 2 órakor 758.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 21.7, délután 2 órakor C° + 31.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az iskolaszék ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Aradváros iskolaszékü tegnap délután Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklété alatt ülést tartott.

Jelenvoltak: Millig József iskolafelügyelő, Institóris Kálmán, Bing Vilmos, Fischer Antal, Brusoh Alajos, Pollák Gyula dr., Niedermayer Tóbiás, Tarjányi Vilmos, Mülek Lajos dr., Sallay Béla dr., Tedeschy Viktor, Schuszer Illés dr., Péterffy Antal, Telescu György, Keresztes Gyula dr., Avarffy Ferencz dr., Abrai Lajos, Kristyórá János, Varjassy József, Nikodém János, Bonts Aurél, Robitsek Agoston.

Ülés elején Millig József iskolafelügyelő jelentette, hogy az aradi gör. keleti szerb lelkészi hivatal Vídák István helyettes plébános fogja az iskolaszéken képviselni. Tudomásul szolgált.

Az iskolaszék ezután több tandíjleírás eszközölt.

Millig József iskolafelügyelő jelentette, hogy az elmúlt év folyamán az aradi köz-

ni is fogom öt utolsó lehettemig. Itt akarok meghalni az ő házában, a haldoklót csak nem űzheti majd ki.

Aztán, hogy kedvét ne szegje, mégis engedett. Figyelmesen nézte minden látogatása alkalmával az orvos arczát, le skarta olvasni a gondolatát.

— Beszéljen őszintén, súlyos a baj? — kérde egyszer, a mikor Eugenio nem volt otthon.

(Vége következik.)

Küzdelem a pénzért.

— Regény. —

Írta: Ter Hedberg.

Az „Aradi Közlöny” számára, svéd eredetiből fordítva.

[20] [Utányomás tilos.]

— Mit kívánsz, anyám? — kérdezte anyjától.

— Jer ide, beszélni akarok veled!

Raskné észrevette, hogy János sugott neki valamit.

— Hallod-e? — mondá Metának, midőn ez a boltba lépett. — Mi bajod van neked Jánossal?

Meta csodálkozva tekintett anyjára.

— Nekem Jánossal! Nekem Jánossal?! — kiáltott fel a leány, mintha nem értette volna anyja szavait.

— Neked Jánossal, Igen! Ne tagadd a valót, mert mindent tudok.

— Mit tudsz? — kérde Meta haragvó hangon.

Raskné erre haragos lett.

— Rask elmondta nekem, hogy tegnap látott titeket. Mondta neked, hogy én nem szeretem az ily titokszertiségeket. Te becsületes leány vagy, annak kell lenned, mert más-különbben nem jó les! Egyébként ne hidd, hogy haragszom rád azért, mert tetszik neked az a fiú! Derék, munkás legény, jóllehet, föl van a multján. De azért derék, becsületes ember! Látod, édes lányom — folytatá barátságosabban — voltaképen nagyon örvendek ezen, s hiszem, hogy okosan fogod viselni magadat. Hanem még néhány évig várnotok kell, mert előbb látni akarom, hogy jól viseli-e magát és azután nem is akarnám, hogy — — —

Kereste a kellő szót, de nem volt képes megtalálni. Sejtette, hogy valami meggondolandó van a levegőben, mely megzavarta őszinteséghez szokott gondolatmenetét.

Tompult hangon fejezte be mondokáját, fejét elfordítva leányától.

— Igen, ezt akartam mondani neked és ehhez tartsd magadat.

Meta mozdulatlanul állott anyja előtt. — Nem értette teljesen, hogy mi rejlik az anyja által mondott szavak alatt, de érezte, hogy be van hálózva. Elérkezettnek tartotta a pillanatot, melyben meg kellett volna mondania mindent, de nyelve oly erősen oda tapadt ajkához, hogy egyetlen szót sem volt képes kiejteni.

Nyomasztó osend állott be.

Egyszerre az anya agyában egy sejtelem villant meg, egy gyors ötlet, az igazságot megközelítő gondolat. A vér szívéhez tólt, leányához lépett és karját erősen megszorítva, így kiáltott fel:

— Meta!

A leány az ijedségtől kölcsönzött erélyességgel állta ki anyja tekintetét. Mihelyt kiszabadítá karját, megfordult és kiment a szobából.

Erezte, hogy támolyog, lábai ingadoztak és egész testében remegett. — Anyja hangja folyton fülében csengett, s lépten-nyomon e szavakat suttogta:

— Soha sem fogja megtudni! Nem! Soha se tudja meg!

Midőn Raskné egyedül maradt, gépiesen emelte kezét feje fölé, s nagy hangon ismételte e felkiáltást: Nem! Ez lehetetlen! s azután határozottan s igenlő fejbólintással így szólt: „Őrült vagyok!”

Azután leirhatlan könnyedséggel űzte el magától e gondolatot, — de elhatározta, hogy vigyázni fog a leányra!

Meta akadt egy szövetségese, ki figyelmesen oszlatta el Raskné gyanúját. E szövetséges János volt, ki mindent elkövetett, hogy megnyerje Meta szerelmét. Igyekezett, hogy minél többször találkozzanak egymással, ki-

Takosok a magasabban fekvő templomba me- nekültek és ott igyekeztek elrejtani azt a kis vagyontukat, amit hirtelenében összedobhattak.

Villamos világítás Egyiptomban. Az egyiptomi közlekedési vállalatok főfelügyelője Pro m p t gé- pésmérnök hatalmas tervet terjesztett az egyip- tomi kormány elé.

Véres mulatság. Egy Prágához közel fekvő helységben tartott táncmulatságon egy bányász, ki ruhája alatt nagy tört rejtőgetett, az ép jelenlevő rendőr letartóztatott.

Kerékpáron Bécsből Szt.-Pétervárra. Az a vakmerő kerékpáros, K u r s Henrít, aki va- sárnap indult el Bécsből, hogy kerékpáron Szent-Pétervárra menjen, tegnap este, mint Krakóból táviratozzák, legjobb kondícióban Krakóba érkezett.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Választmányi ülés. Az „Aradi kerékpár club“ választmánya ma este 8 órakor a Vass kávéház külön helyiségében ülést tart, melyre a vál. tagjait ez uton is meghívja T e d e s c h i Viktor elnök.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi asztalossegédek szakegylete július 28-án, (vasárnap) a „Vademberhez“ cím- zett vendéglő kerthelyiségében szavalt, világposta és esetleg táncszal egybekötött társas-estélyt rendez, belépti díj nincsen. Kezdeté délután 5 óra- kor. A rendezőség.

TÁVIRATOK.

Bánffy br. Kolozsváron.

Kolozsvár, július 18. (Saj. tud. távirata.) B á n í f f y br. miniszterelnök nevével a reggeli gyorsvonattal Kolozsvárra érke- zett és innen birtokára utazott, hol öt napot fog tölteni.

A Starcevicz Otthon.

Zágráb, július 18. (Saj. tud. távirata.) A Starcevicz párt Otthon-át nagy ünne- pélylyel felavatták. Kizárták belőle a más pártok hírlapíróit is. Az ünnepélyen a jog- párt zászlóbontásán kívül kijelentették, hogy a dualismus ellen mindenkivel szö- vetkeznek.

Angol választások.

London, július 18. (Saj. tud. táv.) Eddig megválasztottak 270 unionistát, 59 liberálist, 6 parnelitát, 29 antiszemitát és két munkáspártit. Az unionisták 54, a liberá- lisok 10 helyet nyertek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

Gyenes és Balog czég jelentése.

Budapest, július 18.

G a b o n a ü z l e t: Buzát ma mérsékel- ten kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt

volt, s az irányzat csendes maradt. Elkelt 20000 mm. változalan árákon.

Table with columns: Tiszavidéki, Perjámosi, Bácskai, Bánáti, Raktárokon, Rozs, Zab. Rows show quantities in mmázas and kg, and prices in forint.

Határidőzlet: Amerikából ma lanyhább árfolyamokat jelentettek, nálunk vál- tozatlanul indult a buza és tengeri üzlet s zár- latig a jobb kereslet és erősebb üzletmenetre pár krral megszilárdultak.

Zárul 12 órakor:

Table showing prices for Osi buza, Buza május-juniusra, Osi rozs, Tengeri május-juniusra, Tengeri július-augusztusra, Osi zab, Repce.

K ü l f ö l d i: New-York: buzára 3/9- 1/3 tengerire 3/8 lanyhább, C h i c a g o: buzára 3/4-7/8, tengerire 3/8 lanyhább, P á r i s tartott, L o n d o n és L i w e r p o o l szilárd.

Külföldi nyugtalanító hírekre lanyhán in- dult az üzlet s a tetemes realisatiokra nem- zetközi és helyi papírjaink meglanyhultak.

Zárul 12 órakor:

Table showing prices for Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasut, Rima-Murányi, Lombard.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi július hó 17-én. Rízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kg ron felül sulyban) ... krig.

S z e s z ü z l e t.

Julius 18.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 53 forint 25 krajczár, kismányban 58 forint 75 krajczár, per 100 liter % beleértve 35 forint fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsdé.

Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása.

Budapest, július 18. d. u. 5 óra.

Table with columns: Buza bánági uj, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fejmegyői, Buza bácskai, Rozs uj, elsörendű, Rozs uj, másörendű, Arpa takarmány, Arpa égetni való, Arpa sörfőzdei, Zab, Tengeri bánági, Tengeri másnemű, Káposzta-repoze bánági, Kóles, Buza mározius-április, Buza szeptember-október, Buza május-junius, Rozs szeptember-október, Tengeri május-junius, Tengeri július-augusztus, Tengeri októberre, Zab mározius-április, Zab szeptember-október, Káposzta-repoze augusztus-szeptember 1894.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. július 18.

Table of exchange rates for Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar arany, Magyar ezüst, Magyar keleti vasut, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar nyeremény-sorajegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírjárdék, Osztrák járdék ezüst, Osztrák járdék arany, Koronajárdék, 1860-iki államsorajegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelbank részvény, Osztrák-magyar államvasut, 20 frankos arany (Napoleonkor), Weitzer János gép- és waggongyár részvény, Német birodalmi márka, London, Páris.

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása.

Bécs, 1895. július 18.

Table of exchange rates for Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Osztrák hitelrészvény, Anglóbank részvény, Laenderbank részvény, Bécsi bankkegyesületi részvény, Déli vasut részvény, Osztrák északnyugati vasut részvény, Osztrák északnyugati (Elbe-völgyi) részvény, Budapesti villamos városi vasut részvény, Salgó-tarjáni részvény, Rimamurányi részvény, Brassói kőszénbánya részvény, Dunagőzhajózási részvény, Lloyd-társulat részvény.

Vonatok közlekedése.

Érvényes 1895. évi április hó 1-től.

Table with columns: ARADRÓL, ARADRA. Rows show departure and arrival times for Budapest, Erdély, Temesvár, Szeged, Gurahonca.

VIZJELZÉS.

1895. évi július hó 18-án reggel 7 órakor észlelt víz- állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőszén:

Table with columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet, Időjárás, Vizállás, Jégvastagság. Rows for Branyioska, Gyulaféhevár, Arad, Makó, Szeged.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1895. július 18.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

Julius 18.

Fehér Kereszt szálloda: Magyar Miksa kereskedő, Szeged. Klátter J. magánzó, Miskolcz. Perner Gyula áll- lamvasuti főfelügyelő, Budapest. Báró Horváth Ödön nagybirtokos, Kolozsvár. Vasúti szálloda: Petrovits Péter pénzügyőri fővigyá- zó, Topla. Guttmann Móricz kereskedő, Berlin. Beck Mik- sa kőfaragó, Temesvár.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

Aradi Közlöny
kiadóhivatala.

Könyv-
kötészet
műintézet.

ARADI

NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVNYOMDAI ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI

MŰINTÉZETE

ARADON,

fő-ut 51. sz. Arad-csanádi vasutak palotájában.

Ezennel van szerencsénk a tetemesen megnagyobbított és a legdivatosabb betű-
kel, valamint egy amerikai, három nagy gyorsajtó, nemkülönbön betütömöntő-, simító-
perforáló-, fűző-, vágó- és más egyéb segéd gépekkel újonnan felszerelt és légszuszajító
erőre berendezett

könyvnyomdai műintézetünket

a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Nyomdánk oly módon van felszerelve, hogy nemcsak az összes vidéki hanem
bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt, úgy nyomdatermékeink pontos tiszta, há-
bátlan tetszetős kiállítása, mint azok mérsékelt ára tekintetében.

Könyvnyomdánk nagyobbítása alkalmával **könyvkötészetünket** is újon-
nan felszereltük s így minden a szakkörben vágó munkák készítését a legbizsacsebb és
pontosan eszközöljük.

Továbbá felkaroltuk a legkülönbözőbb **papirzsák és zacskók** gyártását
valamint **szégyenyomással** való ellátását tetszés szerinti kiállításban a legmérésesebb árak
mellett.

Kiváló tisztelettel

Aradi nyomda részvénytársaság.

Telefon sz.
151.

Telefon sz.
151.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk továbbá, hogy
Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat
(Szabadságtér 20. sz. TELEFON 265. SZ.) képviselőséggel ruháztuk fel,
ki elfogad minden a nyomdánkat valamint az
„ARADI KÖZLÖNY“
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nyomtatványok

készítetnek:

Napi-, hetilapok,

továbbá

szaklapok és folyóiratok előállítására

intézet és juttatás kiállításban;

bármily terjedelmű **regények,**
elbeszélések

és egyéb művek nyomtatása és kiadása.

Meghívók,

tánczrendek, névjegyek, gyűjtőlevelek

a legbizsacsebb kiállításban.

Jegyek, szívek, szívbélyeg, le-
vélpapírok és borítók leggyor-
sábban és legmérésesebben készíttetnek.

Könyvkötészetünk

nagy szabot fektet különböző

díszmunkák készítésére külföldi

minták szerint

írómappák, ókszerdobozok,

képhezetek,

tánczrendek,

bőrmetszeti és bőrdombormű

legbizsacsebb

és legmérésesebb kiállítás-
ban.

Vidéki megrendelések

pontosan teljesítetnek.

Papirzacskó
gyár

Betű
tömöntőde